

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Clarissimi Viri Henr. Zoesii Amersfortii, In Academia
Lovaniensi I. V. D. Et Antecessoris Commentarius In Jus
Canonicum Universum, Sive Ad Decretales Epistolas
Gregorii IX. P. M.**

Zoesius, Hendrik

Coloniae Agrippinae, 1691

Titulus II. De Calumniatoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62329)

uti impunè potest ante inscriptionem, cap. li. c. 1. h. t. dimittere quidem reus, c. 1. h. t. potest tamen in eum inquirere Judex, uti mox dicitur. Si notorium fuerit crimen, non videtur opus accusatore, c. evidentia 9. h. t. spectat enim accusatio ad scientiam, quæ in notoriis est satis evidens, c. Tuanos sup. de cohabit. Cler. & m. l. Quod accipiendum de eo notorio, quod ne quidem judicem, ut talem, fugit, veluti si commissum fuerit crimen in præsentia ejus sedentis pro tribunali. Aliàs depositio- ne testium opus foret, ut crimen innotescat judici ut tali. Vid. Gomez Variar. Res. c. 1. num. 42. & 43.

6 Cessante accusatore legitimo, ne crimina maneat impunita, instituitur inquisitio, quæ est investigatio criminis à Judice ex officio instituta, fama vel alia justa causa prævia. Quæ si nulla præcedat, & cesset denuntiatio, Judex inquitens super certa persona peccat graviter, cum demeruit nominari ex estimationem, c. qualiter 23. h. t. Quo casu raris Judex à reo rectè repellitur per exceptionem, qua tamen omiſsa, inquisitio & processus tenebunt c. fin. eod. in 6. Nec audietur reus postea restitutionem petens, ratione præpostere inquisitionis, cum crimen, de quo jam patet sufficienter, non sit relinquendum impunitum. Videtur autem pœna moderanda secundum qualitatem personarum, non tamen remittenda depositio aut privato beneficii, quam secundum Canones meretur crimen, c. inquisitionis 21. h. t. Fama prævia non erit opus in casu, quo inquisitio fit in genere super auctore maleficii perpetrati, cum incumbat judici ex officio malis hominibus provincias purgare, l. 3. in fine D. de off. Praesid. Quod & faciet Judex in casu quo certo illi constet, aliquem esse reum vel ex confessione, vel alias, si crimen probari nequeat ordine judicario, c. 2. sup. de off. ordinat. Personaliter in eundem inquirere non debet, ne personam no- tet, cum necdum infamatus præsumatur bonus, uti quilibet alius, donec probetur malus, & habeat jus defendendi famam suam quam læderet Judex super talem inquitendo.

7 Denuntiatio est delatio criminis apud Magistratum facta, citra accusationis solemniam, judicandi tantum & deferendi rei causa, in suam, ut emendetur. Ad hanc requiritur mo-

nicio prævia; aliàs denuntiatio non audietur, tamquam non motus zelo bono c. 2. & c. cum dilectus 20. h. t. Nisi tamen nulla rei speretur emendatio; frustra enim adhibentur media, si nulla ex his speretur utilitas. Navarr. Cons. 4. h. t. Repelluntur ex ea tem causa publici concubinarij, in quos ideo sententia excommunicatio- nis lata, quia cum ipsi sint publici peccatores non sunt habiles ad denuntianda aliena peccata d. c. 20. ubi etiam dicuntur rejiciendi illi, qui in aliquem conspirant; nam tamquam ini- mici non videntur tam procedere zelo carita- tis, quam fomite malevolentiae, c. per tuas 32. inf. de simonia.

Denuntiatio hæc cuilibet permittitur, ut & ac- cusatio quia tamen accusatoris vel denuntian- tis personam suscipere non est extra invidiam odiumque illius, qui accusatur aut defertur, amicorumque ejus, ideo deputari solent ali- qui, quibus ex officio incumbat ultionem cri- minum persequi, accusando, deferendo, qua- les in tribunalibus Principum vocantur Pro- curatores Generales sive Regij, in Curijs Epis- coporum, & Academiarum Promotores, quo- rum officium cum sit necessarium, inscriptio- nis necessitas his remittitur. Advertendum tamen, ne falsa denuntient, l. 7. l. singulis 14. C. de accus. & in script.

TITULUS II. De Calumniatoribus. SUMMARIUM.

- 1. Pœna calumniatorum jure civili. 2. Exnam rationis qualiter probentur Canones.

Accusatio debet esse immunis à calumnia, quæ ut removeatur, proposita est calum- niatoribus, id est falsa crimina scienter impo- nentibus, pœna. Et olim quidem ex lege Reim- nia inurebatur fronti littera K. Jure civili ultra infamiam est talio, id est, pœnæ similitudo, ut scilicet idem pariat, quod alterum pati vo- luit, l. 7. & fin. Cod. h. t.

Probant hanc rationem Canones, can. 2. cum can. leg. 11. qu. 3. quatenus inferri potest. Quo modo Sacerdos Sacerdoti per calumniam quid objicias, quod mereatur privationem

M m m 2 munc.

muneris sacerdotalis, sacerdotio deponitur, & ultra agere poenitentiam jubetur, si calumniose accusatus morte aut exilio multatus fuerit, aut debilitatus, *can. delator. III. qu. 6. & cap. Acusasti s. sup. tit. prox.* Similitudo poenae si locum habere nequeat verberibus, exilio supplenda, *c. x. ubi Abbas h. r.* Qui errore alicui falsum crimen objicit, excusatur quidem à poena calumniae, in dubio tamen interim suspenditur ab officio & beneficio, donec suam purgaverit innocentiam, *c. z. h. r.*

TITULUS III.

De Simonia.

SUMMARIUM.

1. Simonica pravitas exaggeratur.
2. Simonia unde dicta.
3. Simonia quid, ejusque definitio explicata.
4. Versatur circa spiritualia, vel spiritualibus adnexa.
5. Est contraria juri divino, naturali, humano.
6. Alia est intrinsecè mala, si ve prohibita, quia mala, alia, mala, quia prohibita jure humano.
7. Illa versatur circa spiritualia & Sacramentorum collationem.
8. An & circa Matrimonium?
9. Sacramentorum materia an ponat materiam simoniae?
10. An res consecrata?
11. An Sacramentalia?
12. An quis aliàs invitus in necessitate induci possit ad ministrandum Sacramenta?
13. Simonia materiam ponunt & electiones, praesentationes, Ordinum ac beneficiorum collationes &c.
14. Item collatio prima tonsurae.
15. Officia divina, exequia, suffragia mortuorum.
16. An pro ingressu in Religionem quid licite detur aut accipiat?
17. An id jure Ecclesiastico sit prohibitum?
18. Intellectus c. Quoniam 40. h. r.
19. Intellectus Extravag. i. h. r.
20. Inducere quem spe lucri ad ingressum in licitum?
21. An pacto expresso vel tacito interveniente?

22. Anus jurisdictionis Ecclesiasticae an ponat materiam simoniae?
23. Et quid de jurisdictione fori exterioris?
24. Pro obtinendis dispensationibus an liceat exigatur & solvatur per sibi man.
25. An idem permittitur Episcopis per causas pertinentibus?
26. Circa actus jurisdictionis morè publicum interveniens an ponat materiam accipiendis an accipere quid liceat?
27. Officialibus judicum pro instrumendo?
28. Pro omissione actus spiritualis an quod detur & accipiat? de quo dicitur in aliquibus, ne eligant in aliquibus?
29. 37. 40. Adnexa spiritualibus tractantur, & an vendi possint?
30. Ius patronatus an vendi per se possit?
31. Simonia haec quo jure committitur?
32. 33. Sepultura quid, & an pretium accipiatur?
34. Illatione hominis mortui an habeatur religiosus?
35. Sepultura locus proprius an vendi possit?
36. Reliqua Sanctorum invendibilia.
38. Obligatio ad opus spiritualia facienda admittat pretium?
39. Dari eo casu pretium potest ut si per se?
41. Beneficia invendibilia, & quid materiam faciat?
42. An haec simonia sit contra jus divinum vero Ecclesiasticum tantum?
43. Praelati inferiores an beneficia à se possint imponere prius aliquod pretium?
44. Personis privatis id non licet.
45. Consuetudo circa collationes quid valeat?
46. Pensio quid, & an sapiat simoniam?
47. An & translatio pensionum per se sit simonia?
48. Pensio an redimi possit?
49. An remitti?
50. Simonia mala, quia prohibita an detur?
51. Officia temporalia Ecclesiae an cadant in simoniam?
52. Officia ejusmodi quam sint.
53. Officium Sacrificii vel Theaurarii an habeat?
54. Rerum & bonorum Ecclesiae venditio sine causa, simoniam.
55. Praetium si ve temporale datum quandoque simoniam.